

Rituály očima klientů a terapeutů v TK Fénix

Vladimíra Stehlíková

Anna Dvořáková

**“Bohatství komunity z velké části tvoří existující vztahy
a také rituály, které tyto vztahy oslavují a utužují”**

Význam a povaha rituálů

Definují hranici mezi rodinou a venkovním světem. Zahrnujeme do nich všechny drobné detaily, které jsou důležité v našem domácím životě. Mezi běžné rituály týkající se jídla patří: doba kdy jíme, jaká jídla se podávají při zvláštních příležitostech, na kterém místě u stolu sedáváme a na co se při jídle díváme v televizi. Odráží se v nich náš výběr hodnot a naše minulé prožitky. Pokaždé, když do domova přijde nový člověk, musíme mít na zřeteli, že si s sebou přináší i svůj výběr hodnot, své preference a historii svých minulých prožitků.

Co jsou rituály

Rituálem nazýváme formálně závazný a podle předem daných linií probíhající obřad, který se vyznačuje vysokým symbolickým obsahem

Často je provázen jistými slovními formulacemi nebo gesty

Rituál může být spirituální, duchovní či náboženské povahy, může být také ale i světského charakteru

Rituály a vztahy

Pro lidi, kteří v životě potřebují podstatnou pomoc, musí být rozvoj pozitivních rituálů prioritou .

Bohatství takové komunity z velké části tvoří tam existující vztahy a také rituály, které tyto vztahy oslavují a utužují

Přechodové rituály

Rituály provázejí přechod jednotlivce nebo celé skupiny lidí z jednoho společenského stadia do jiného

Důležitější funkce přechodového rituálu je vědomé prožití změny společenské role. To je důležité zejména pro její přijetí a z toho pak vyplývající převzetí zodpovědnosti a tím i funkce ve společnosti.

Terapeutické rituály

- Seznamovací
 - Vstupní
 - Přestupový do oranžové etapy
 - Přestupový do zelené etapy
 - Závěrečný rituál
 - Likvidování nežádoucích věcí
-
-

Rituály očima klientů a terapeutů

- Formou dotazníků
- Skupiny dotazujících- klienti a terapeuti

Druhy rituálů

Pozitivní

- Společné stolování
- Hygienické návyky
- Vyprazdňovací návyky
- Masturbace

Druhy rituálů

Negativní

- Kouření
- Pití kávy

Vnímání rituálů a jejich prožívání klienty

Co jsou rituály

- když děláme kroky vpřed, přísaha
 - posvátná chvíle, kdy něco začíná nebo končí
 - duchovně společenské obřady, konané při dosažení nějaké etapy
 - uzavření etapy včetně minulosti
 - věci, které dělám stejně každý den
 - zvyklosti v životě, všechny návyky, které se dělají automaticky
 - oslavné rituály
 - seance, obřady
 - cíleně opakující se činnost s významem
-
-

Jaký rituál sis donesl do léčby

- spánek přes den
 - psaní deníku
 - kafičkování, dobrá toaleta
 - čtení časopisu před spaním/pozitivní/, spaní po obědě/negativní/
 - kouření - negativní
 - koukání na fotku syna - pozitivní
 - posílání políbení přítelkyni - pozitivní
 - pití čaje
 - rituál společného vyesedávání u jídla – otrava sedět u jídla, když už mám snědeno
 - večerní ukládání do postel
 - pití kávy a cigaretu, jejich oddělení nesu blbě
 - dobře se po ránu vykadit
 - malování
-
-

Jaký rituál ses tady naučil a jak Ti je když jej prožíváš

- odloučení od minulosti, pálení věcí – prožívání lítosti a zároveň osvobození
 - režim dne /občas odmítám /
 - psaní deníku /fajn psát o tom, co prožívám a cítím/
 - přijetí komunitou
 - vstávání, aspoň nepromarním celý den
 - rozcvička
-
-

Vnímání rituálů a jejich prožívání klienty

Vstupní rituál - přijetí, že někam patří, štěstí, zvědavost, radost, strach, obava, nervozita, napětí

Přestupový rituál - energii, napětí, štěstí, uvolnění, radost, krok vpřed, obdiv, odměna za své úsilí, očekávání, závazek, dojetí, kouzlo rodiny

Závěrečný rituál - odloučení, smutek, klid, radost, uvolnění, posílnění, dojatost,

Vnímání a prožívání rituálů terapeuty

- **Jaké vidíš rituály u nově příchozích** – přejídání, šmečkování /snaha vše ochcat, přechytračit/ prsení / snaha vypadat jako frajer/ kastování lidí /kriminální chování, dělení na noováčky a mazááky/ nošení kapucí na hlavách, chození všude pozdě, poslech nevhodné hudby,
 - **Jakých rituálů se nedokáže klient vzdát** – kastování, kouření, poslech hudby, balení cigaret
 - **Které rituály podporuješ** – likvidace věcí z minulosti /pálení/, hygiena včetně čistého oblečení, sport, relaxaci před spaním, vstupní rituál přestupové rituály, závěrečný rituál, loučení se se zemřelými, odvykání kouření
-
-

Vnímání a prožívání rituálů terapeutů

- **Které rituály nerad vidíš a co s nimi děláš** - kouření /vést do nikotinového programu, hledání časové ztráty, počítání cigaret a finanční ztráty, pozitivní a negativní motivace kouření /, vaření silné kávy a čajů, nošení kapucí, držení cigaret za uchem,
 - **Jaké pocity vnímáš u terapeutických rituálů** – pospolitost, jednotnost, sílu skupiny, hrdost, usmíření, uvolnění, duchovnost hudby, vážnost, pocity síly, naplnění, podporu, dosažení cíle, dotažení věcí do zdárného konce
-
-

Přestupový rituál do oranžové etapy

Vnímání terapeutů – radost, vcítění, osamostatnění klienta

Rituál do zelené etapy

Vnímání terapeutů – dospělost, vyzrálost, příprava na život bez komunity

Rituální svícen TK Fénix

**Děkujeme za pozornost
Vlad'ka a Anička**

